

16.12.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**16 Aralık 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

16 Aralık 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Avrupa Birliği Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği

TEBLİĞLER

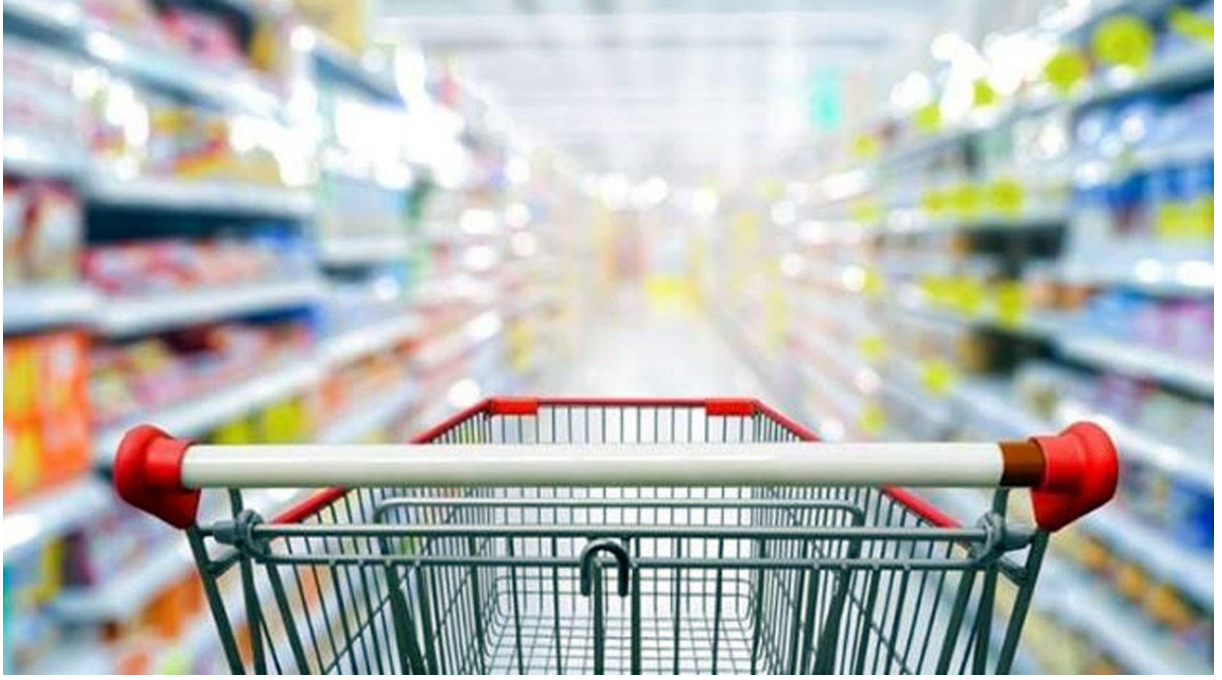
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği İdari Usuller Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metodları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline Göre Yaş Çay Üreticilerine 2022 Yılı Yaş Çay Ürünü İçin Fark Ödemesi Desteği Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2022/46)
- 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 68 inci ve Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinin 6 ncı Maddelerinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ
- 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci Maddesine Göre 2023 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ

KURUL KARARI

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 15/12/2022 Tarihli ve 10437 Sayılı Kararı

Türkiye, satın alma gücünde AB'nin yüzde 37 gerisinde kaldı

Satınalma Gücü Paritesi'ne (SGP) göre, Türkiye'nin kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) endeks değeri, 2021'de 63 oldu. Söz konusu değerle Türkiye, ortalaması 100 olan 27 Avrupa Birliği ülkesinin yüzde 37 gerisinde kaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2021 yılına ilişkin Satınalma Gücü Paritesi (SGP) verilerini açıkladı.

Satınalma gücü paritesi (SGP) ayrıntılı olarak tanımlanmış standart bir mal ve hizmet sepetinin farklı ülkelerdeki fiyat oranı olarak tanımlanıyor. Böylece ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıkları giderilmekte ve uluslararası anlamda gerçek fiyat ve hacim karşılaştırmaları yapılabilir.

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından açıklanan SGP'ye göre, kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) endeksi 2021 yılı sonuçlarına göre 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi ortalaması 100 iken, bu değer Türkiye için 63 oldu ve Türkiye, AB ortalamasının yüzde 37 altında kaldı.

Karşılaştırmalarda, 27 AB üyesi ülke, 3 Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkesi (İsviçre, İzlanda ve Norveç), 5 aday ülke (Türkiye, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Arnavutluk), 1 potansiyel aday ülke (Bosna-Hersek) kapsandı.

Karşılaştırmalarda yer alan 36 ülke arasında SGP'ye göre kişi başına GSYH endeksi en yüksek ülke 268 ile Lüksemburg, en düşük ülke ise 32 ile Arnavutluk oldu. Kişi

başına GSYH endeksinde Lüksemburg AB ortalamasının yüzde 168 üzerinde, Arnavutluk ise yüzde 68 altında değere sahip oldu.

Türkiye'nin fiili bireysel tüketim düzeyi 69

Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin karşılaştırılmasında kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla temel alınırken, tüketicilerin görece refah düzeylerinin karşılaştırılmasında kişi başına fiili bireysel tüketim endeksleri daha uygun bir gösterge olarak kabul ediliyor. Fiili bireysel tüketim, tüketicilerin satın aldığı mal ve hizmetlere ek olarak devlet veya kar amacı olmayan kuruluşlar tarafından sağlanan (eğitim, sağlık vb.) hizmetleri de kapsıyor.

Kişi başına fiili bireysel tüketim düzeyi 27 Avrupa Birliği ülkesi ortalaması 100 iken, Türkiye için 69 oldu ve AB ortalamasının yüzde 31 altında kaldı. Karşılaştırmalarda yer alan 36 ülke arasında kişi başına fiili bireysel tüketim değeri en yüksek ülke 144 ile Lüksemburg, en düşük ülke ise 39 ile Arnavutluk oldu.

Fiyat düzeyi endeksi 36 oldu

Fiyat düzeyi endeksi, ülkelerin ulusal para birimlerinin karşılaştırmalı olarak döviz kuruna göre alım gücünün göstergesidir. Bir ülkenin fiyat düzeyi endeksi, 100'den büyük ise bu ülke karşılaştırıldığı ülke grubu ortalamasına göre "pahalı", 100'den küçük ise bu ülke karşılaştırıldığı ülke grubu ortalamasına göre "ucuz" olarak ifade ediliyor.

Türkiye'nin fiili bireysel tüketim ile ilgili fiyat düzeyi endeksi, 2021 yılı sonuçlarına göre 36 oldu. Bu değer, AB ülkeleri genelinde 100 euro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepetinin Türkiye'de 36 euro karşılığı Türk Lirası ile satın alınabileceğini gösterdi.

Tarım ürünlerine zam yolda: Sorun market raflarında değil tarlada

16/12/2022 09:29

TÜİK'in Tarım ÜFE verilerini yayınlamasıyla birlikte gözler ürünlerdeki fiyat artışına çevrildi. Üretici temsilcileri, üretici fiyatları düşmedikçe tüketici fiyatlarının düşmeyeceğini söyleyerek sorunun market raflarında değil tarlada aranması gerektiğini belirtti. Fiyat artışının hissedilir derecede olacağını söyleyen temsilciler bir doğal gaz zammının daha gelmesiyle 'Domatesi 50 liradan aşağı yiyemeyiz' dedi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), **Tarım ÜFE** verilerini paylaştı. Buna göre; tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) kasımda bir önceki aya kıyasla yüzde 7, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 139,49, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 169,45 artış gerçekleşti.

Cumhuriyet'te yer alan habere göre, sonuçları değerlendiren üretici temsilcileri bu artışların tüketici fiyatlarına da yansımalarını bekliyor. Üretici fiyatları düşmedikçe gıda enflasyonun da düşmeyeceğini söyleyen Türkiye Ziraatçılar Derneği Başkanı Hüseyin Demirtaş, sorunun **market raflarında** değil tarlada aranması gerektiğini belirtti.

'BU İŞ MARKETİ TEHDİT ETMEKLE OLMAZ'

Üretimin tehlikeye girdiğini aktaran Demirtaş, "İthalat yapıp üreticinin satış fiyatını baskıladılar ve zarar eden çiftçi üretimi bırakmak zorunda kaldı. Sonra da marketler pahalı deyip onları dövmeye kalktılar. Bu iş marketi tehdit etmekle olmaz. Yatlara

verdiğiniz indirimli mazotu çiftçiye verin. Milyon dolarlık şirketlerin yerine çiftçinin vergisini silin” dedi.

ÜRETİCİLER ÜRETİMİ BIRAKIYOR

Kış aylarında artacak olan ısıtma maliyeti sebebiyle sebze fiyatlarında büyük artışlar beklediklerini söyleyen Demirtaş şuna dikkat çekti: “Yeni yıla girerken bir doğalgaz zammı daha gelirse domatesi 50 liradan aşağıya yiyemeyiz.” Çiftçi-Sen Başkanı Ali Bülent Erdem de, zarar eden çiftçinin sözleşmeli tarım modeli ile şirketlere mecbur bırakıldığını söyledi.

Erdem şöyle devam etti: “Çiftçi birçok girdiyi kullanamamaya başladı. Daha geçen yıl aldığı gübrenin borcunu ödeyememiş bir insan bu yıl için nasıl gübre alacak ki? Birçoğu üretimi bıraktı. Bırakmayanlar da şirketlere mecbur kaldı. Kendi tarlasında işçi oldu. Şirketler, başka imkânı kalmamış çiftçiye istediği şartlarda üretim yaptırabiliyor. Buna ne kadar dayanabilecek ki üretici?”

İş dünyası yeni yıl bütçesini hazırlamakta zorlanıyor

İşletmeler; enflasyon, döviz kuru ve faizler ile seçim sonrasına ilişkin belirsizlikler nedeniyle, 2023 yılı bütçesini hazırlamakta zorlanıyor.

Merve YiğitCAN / İSTANBUL

Yıl sonunun gelmesiyle yoğun şekilde 2023 bütçesini yapmaya çalışan şirketler, ekonomideki 'gri alanlara' takılıyor. İş dünyası temsilcileri, "Özellikle seçim sonrası ikinci yarıyla ilişkin öngörüde bulunmanın çok zor olduğunu düşünen işletmeler, aynı zamanda enflasyon muhasebesine geçilmemesi nedeniyle gerçek satın alma gücünü yansıtmayan mali tablolarla bütçe yapmaya çalışıyor" açıklamasında bulundu.

İşletmeler aralık ayı itibarıyla yoğun bir mesai sürecine girdi. Geçen yıl ekim ayında yaşanan döviz krizi ve sonrasında hızla tırmanan enflasyon nedeniyle bütçe süreçleri adeta kangrene dönüşen, birden fazla alternatif bütçe yapmak zorunda kalan işletmeler, bu yılki bütçe süreçlerinin geçen yıla göre bir miktar daha kolay olduğunu belirtiyor. Ancak işletmeler krizlere aşılı olduklarını söyleseler de enflasyon, küresel gelişmeler ve seçim süreci kaynaklı birtakım belirsizliklerin bütçe süreçlerini sıkıntıya soktuğuna işaret ediyor.

Avdagiç: Mali tablolar, gerçek satın alma gücünü yansıtmalı

EKONOMİ gazetesine işletmelerin bütçe süreçlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunan İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, bu dönemde iş dünyasının öncelikli beklentisinin enflasyon muhasebesine geçişin sağlanması olduğunu söylerken, "İşletme sermayesi ihtiyacımız önemli ölçüde artmışken, fiktif kârlarla ilave bir vergi yükü altında kalıyoruz" dedi. Mali tabloların gerçek satın alma

gücünü yansıtmamasının hem firmaların, hem finans kuruluşlarının hem de yabancı yatırımcıların planlamalarına önemli bir netlik katacağını dile getiren Avdagiç, bütçenin en önemli kalemlerinden birinin de personel maliyetleri olduğuna dikkat çekerek, “Burada asgari ücrette gerçekleşecek artış tabloyu daha da netleştirecek. Zaten asgari ücretin, azalan alım gücünü telafi edecek bir oranda artması noktasında iş dünyası hem fikir. Ancak yapılan bu zammı hem işverene hem de çalışana en verimli şekilde yansıtacak adımların atılması da önemli” dedi.

"Üretim maliyetleri küreselden etkileniyor"

Avdagiç, işverene tavan ücrette enflasyonun üzerinde ilave prim maliyeti yüklenmemesi, gelir vergisi dilimlerindeki net-brüt makasının makul seviyelere çekilmesi, kıdem tazminatı üst limitinde de enflasyona orantılı artış gerçekleştirilmesi gibi konularda yapılacak düzenlemelerin hem işvereni hem de çalışanı rahatlatacağını dile getirdi ve “Tabii bütçede finansman ve başta enerji olmak üzere üretim maliyetleri, küresel etkilerden en çok etkilenen kalemler arasında. Maliyetlerin aşağıya çekilerek rekabetçiliğimize hanel gelmemesi adına imalatçı-ihracatçı KOBİ'lere yönelik avantajlı enerji tarifeleri uygulanmasını öneriyoruz. KOBİ'lere uygun maliyetli ve uzun vadeli işletme sermayesi desteği de sağlanması önemli” ifadelerini kullandı.

Yorgancılar: Belirsizlikler, süreci karmaşık hale sokuyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Başkanı Ender Yorgancılar da yaptığı açıklamada sanayiciler olarak son yıllarda, küresel ve ulusal ölçekte pek çok zorlukla yüzleştiklerini hatırlatırken, özellikle, yüksek kur oynaklığı, yüksek enflasyon ile emtia ve enerji maliyetlerinin yatırımları, iş hedeflerini olumsuz yönde etkilerken, fiyat belirlemede zorlanılan bir süreci ve dolayısıyla bütçe çalışmalarını da oldukça komplike bir hale soktuğunu vurguladı. Öncelikle pandemi, ardından Rusya-Ukrayna Savaşı odağındaki gıda ve enerji sıkıntılarının siyasi ve ekonomik belirsizlikleri büyük ölçüde artırdığına işaret eden Yorgancılar, “Tüm sektörlerimizde özellikle de, enerji ve ithalata bağımlı sektörlerimizde beklentiler olumsuz seyrediyor. 2022 yılı mart ayından beri eşik değer 50'nin altında seyreden ve en son da ekim ayında 45,7'ye gerileyen imalat PMI verisi de bunu teyit ediyor” dedi.

"Enflasyon muhasebesi gündemimizin ilk sırasında"

“Yoğun belirsizliklerin izlendiği ve deyim yerindeyse her an her şeyin değişebildiği böyle bir ortamda, bütçe çalışmaları da kritik önem taşıyor” diyen Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü: “Bu sebeple; öncelikle enflasyon muhasebesi, gündemimizin başında geliyor. ÜFE kasımda yüzde 136,02 düzeyine gerilemiş olsa da, hala üç hanede seyretmekte ve enflasyon muhasebesine geçişin şartlarının çoktan oluştuğunu tekrar teyit etmektedir. Enflasyon önümüzdeki yıllarda yavaşlayacak bile olsa çift hanelerde seyretmesi olasıdır. Bu nedenle, enflasyon muhasebesine geçiş sadece bugünün değil yarının da ihtiyaçlarına cevap verecektir. Aksi halde işletmelerin gerçek durumlarını ve performans düzeylerini mali tablolardan anlamak güçleşecektir.”

EYT de bütçe çalışmalarında zorlu konulardan biri

İş dünyasının bütçe çalışmalarında bir diğer zorlu konunun da, emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) düzenlemesi olduğunun altını çizen Yorgancılar, bu noktada oluşacak kıdem tazminatı yükü için Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaletli kredi çalışmasına başladığının duyurulmasını olumlu karşıladıklarını sözlerine ekledi.

Kartaloğlu: İşletmeler, kendi kurlarını ve enflasyonunu hesaplamak zorunda kalıyor

Bütçe süreçlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunan TÜRMOB Başkanı Emre Kartaloğlu, bu noktada en büyük tikanıklığın enflasyon olduğu görüşünde... Enflasyon nedeniyle, düşük fiyata alınan ancak maliyet ve fiyat artışları dolayısıyla yüksek fiyattan yapılan satışların, işletmelerde fiktif kazançlara ve dolayısıyla daha fazla vergi yüküne neden olduğunu dile getiren Kartaloğlu, “Bunu devletin vergi gelirindeki artıştan da gözlemleyebiliriz. Önümüzdeki yıl ekonomik göstergelerin nasıl olacağı, döviz kurlarının, enflasyon oranının, büyüme oranının, Merkez Bankası faiz politikasının nasıl olacağı, Türkiye’nin döviz ihtiyacını karşılayıp karşılayamayacağına ilişkin belirsizlikler işletmelerin bütçe hazırlamalarını zorlaştırıyor” dedi. Bu sene ek bütçe yapılması örneğindeki gibi kamunun da kendi açıkladığı hedef iktisadi göstergelerin inandırıcılığının da dikkate alınmasının bir diğer unsur olduğuna işaret eden Kartaloğlu, “İşletmeler, kendi döviz kurlarını ve enflasyon oranlarını hesaplamak durumunda kalıyorlar. Ayrıca seçim ekonomisi dolayısıyla kamu harcamalarının ne kadar artacağı ve seçim sonuçları da konunun siyasi boyutunu oluşturuyor” diye konuştu. İşletmelerin yatırım ve mevcut işlerinin devamlılığına ilişkin kararlarını etkileyen en önemli unsurlardan birinin ticari bilanço ile mali bilanço arasındaki ilişki olduğuna değinen Kartaloğlu, enflasyonun yoğun olarak yaşandığı dönemlerdeki enflasyon düzeltilmesi, döviz dalgalanmaları dönemlerindeki girdi fiyatlarındaki değişkenlik ve tüm bunlara ek olarak vergi maliyetlerinin artabileceğine ilişkin belirsizlik, firmaları yeni istihdam konusunda isteksiz ve yatırımlar konusunda durağan hale getirmektedir. Bu belirsizliği aşmanın yolu, ‘hukuk devleti’ ilkesinin bir gereği olarak öngörülebilirliği sağlamaktır” ifadelerini kullandı.

İş dünyasının önündeki belirsizlikler

- Şu an baskılanan döviz kurunun bu seviyeleri ne kadar koruyacağı konusunda endişeler söz konusu.
- OVP’de enflasyon hedefi önümüzdeki yıl yüzde 22,3 olarak belirlenmiş olmasına rağmen, TCMB hedefleriyle enflasyon gerçekleşmesi arasında yakın geçmişe kadar fark düşündürüyor.
- Seçim sonrası uygulanacak ekonomi politikası konusunda soru işaretleri var.
- Rusya-Ukrayna Savaşı’nın seyri, yanı sıra enerji fiyatlarındaki belirsizlik sürüyor.
- İhracat pazarlarındaki resesyon endişelerinin devam ediyor olması, planlamalar üzerinde risk oluşturuyor.

Bütçe, kasımda 108.3 milyar lira fazla verdi

Enflasyon etkisiyle bilançolarda yaşanan büyümenin kurumlar vergisi matrahını artırmasının yanı sıra ÖTV ve dahilde alınan KDV ile yapılandırma gelirlerinin etkisiyle merkezi yönetim bütçesi kasım ayında 108 milyar lira fazla verdi.

Hüseyin GÖKÇE / ANKARA

Türkiye’de yüksek enflasyonun şirket bilançolarında yarattığı büyüme ile birlikte artan vergi matrahları kasımda bütçenin performansını artırdı. Sadece kurumlar vergisi matrah artışı değil ÖTV ve ithalatta alınan KDV’deki artışlar da bütçede kasımda fazla verilmesine destek oldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre merkezi yönetim bütçesi bu yıl ocak, şubat, mayıs ve ağustosun ardından kasımda da fazla verdi. Bütçe fazlası 108 milyar lira oldu. Yılbaşında bu yana ise bütçe açığı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 56’lık azalışla 20 milyar 449 milyon liraya geriledi. Kasımda vergi gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 109’luk artışla 312 milyar liraya çıktı. Aynı dönemde bütçe giderlerindeki artışın ise yüzde 76.4 ile enflasyonun altında kalması dikkat çekti.

Hazine ve Maliye Bakanlığı 2022 Kasım ayına ilişkin bütçe gerçekleşme verilerini açıkladı. Enflasyonun yüzde 84,4 ile ekimdeki zirvesinden döndüğü kasım ayında, enflasyonun büyüttüğü bilançolar ve ithalatta alınan vergilerin de katkısıyla bütçe fazla verdi. Yılın geneline ilişkin daha önce gerçekleştirilen yapılandırmalardan yapılan tahsilatların da bütçeye katkı sağladığı kaydediliyor.

Kasımda kurumlar vergisinde artış yüzde 161,5

Kasımda bütçe gelirleri yüzde 107,3 artarak 347 milyar 734 milyon liraya yükselirken, vergi gelirleri kalemi yüzde 109,6'lık artışla 312 milyar liraya çıktı. Vergi gelirlerinde ise en yüksek artış yüzde 161,5 ile kurumlar vergisinde yaşandı ve bu kalemdeki gelir 47 milyar liradan 123 milyar liraya yükseldi. Gelir vergisi yüzde 65,8'lik artışla 40 milyar liraya çıktı.

Bu dönemde ÖTV gelirindeki artışın gerçekleşen enflasyonun iki katına yaklaşması dikkat çekti. ÖTV geliri yüzde 156,7 artarak 17.9 milyar liradan 46.1 milyar liraya çıktı. Önemli gelir kalemlerinden ithalde alınan KDV ise yüzde 92'lik artışla 54.9 milyar liraya yükseldi.

Kasımda bütçe giderleri yüzde 76,4 artarak 239.4 milyar liraya çıkarken, mal ve hizmet alımı giderleri yüzde 82'lik artışla 27.6 milyar liraya, sermaye gideri (yatırım) yüzde 75,1 artarak 24.2 milyar liraya ulaştı.

Öte yandan kasımda bütçeden kur korumalı mevduat kapsamında aktarım yapılmadı. Böylelikle kur korumalı mevduatın 9 aylık maliyeti 91,6 milyar TL'de kaldı. Geçen ay BOTAŞ'a da kaynak aktarımı olmadı. Böylece yılın ilk 11 ayında BOTAŞ'a yapılan transfer tutarı 121 milyar 360 milyar TL seviyesinde kaldı.

Kurumlar vergisinde yıllık artış yüzde 185'i aştı

Ocak-kasım döneminde ise 2 trilyon 567 milyar liralık bütçe giderine karşılık 2 trilyon 547 milyar liralık gelir elde edildi ve bütçe 20 milyar 449 milyon lira açık verdi. Geçen yıl aynı dönemde açık 46.5 milyar lira seviyesindeydi. Ocak-kasım döneminde vergi gelirleri yüzde 103,3 artarak 2 trilyon 141 milyar liraya çıktı. Bütçe gelir kalemleri içinde en iyi performans yüzde 185,1'lik artışla kurumlar vergisinde sağlandı. Ayrıca ithalde alınan KDV'de yüzde 132,9'luk artış dikkat çekerken, bu kalemin gelir tutarı 224.3 milyar liradan 522.4 milyar liraya çıktı.

Ocak-kasım döneminde gelir vergisi yüzde 60,4 artarak 314.5 milyar liraya, BSMV yüzde 85,3 artarak 52 milyar liraya, harçlar yüzde 79,7 artarak 63.9 milyar liraya yükseldi. Aynı dönemde bütçe giderleri yüzde 94,7'lik artışla 2 trilyon 567 milyar lira olurken, faiz gideri yüzde 70,3'lük artışla 292.6 milyar liraya ulaştı. Faiz hariç giderler içinde en yüksek artış yüzde 106,6 ile mal ve hizmet alım giderlerinde yaşandı ve bu kalemdeki gider 205.4 milyar lira oldu. Devletin yatırım harcamaları yüzde 95,3'lük artışla 177.4 milyar liraya çıktı.

Motorlu taşıtlardan 138.3 milyar geldi

Ocak-kasım döneminde Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) gelirleri yaklaşık iki katına çıktı. Bu kalemde geçen yıl 185.4 milyar lira olan tahsilat, bu yılın aynı döneminde 367.3 milyar liraya çıktı. 11 aylık dönemde motorlu taşıtlardan alınan ÖTV gelirleri 57.7 milyar liradan 138.3 milyar liraya, petrol ve doğalgaz ürünleri ÖTV geliri 31 milyar liradan 70 milyar liraya, alkollü içkilerden alınan vergi 20.1 milyar liradan 39.1 milyar

liraya ulaştı. Tütün mamullerinden alının vergide ise diğerkalemlere oranla daha az artış yaşandı ve 61.7 milyar liradan 92.6 milyar lira oldu. Motorlu Taşıtlar Vergisi kaleminde ise gelir 18.2 milyar liradan 22.8 milyar liraya yükseldi.

Yılsonu bütçe açığı OVP tahmininin altında gelecek

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, kasım ayı bütçesinin 108.3 milyar lira fazla verdiğini belirterek, "Böylece, ocak-kasım dönemi bütçe açığı 20.4 milyar liraya gerilemiştir. Yılsonu bütçe açığının da Orta Vadeli Program tahmininin daha da altında gerçekleşeceğini öngörüyoruz" dedi. Nebati, sosyal medya hesabından, kasım ayına ilişkin merkezi yönetim bütçe gerçekleştirme sonuçlarını değerlendirdi. "Zorlukları üretimle, istihdamla ve büyümeyle aşacağız" diyerek yola çıktıklarını vurgulayan Nebati, "Ekonomimizi büyütüp gelirlerimizi artırarak bütçede iyileşme sağlıyoruz. Mali disiplin politikamızın çıktılarını merkezi yönetim bütçe gerçekleşmelerinde de somut bir şekilde görmekteyiz" diye yazdı.

EYT için işletmelere KGF desteği

Emeklilikte yaşa takılanlara (EYT) yönelik düzenlemede işverenlerin kıdem tazminatı yükünü hafifletmeye yönelik tedbirler kapsamında, yüzde 75 kefalet oranıyla Kredi Garanti Fonu (KGF) desteği sağlanacak.

İş dünyasının finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çalışmaları yürütülen Hazine destekli KGF kefalet sisteminin önümüzdeki günlerde açıklanması bekleniyor.

Hazırlıkları devam eden paketin başlangıç aşamasında 150 milyar lira düzeyinde bir kefalet büyüklüğü ile açıklanması bekleniyor. Paketlerin, esnaf ve KOBİ'ler başta olmak üzere işletmelere birçok alanda önemli miktarda finansman imkanı oluşturması beklenirken, Türkiye Ekonomi Modeli kapsamında uygulanan selektif kredi politikasının bu paketlerde de yer alması öngörülüyor.

Söz konusu kefalet paketleri ile işletmelerin finansman ihtiyaçlarına kaynak tahsis edilecek. Ayrıca Bakanlık, EYT kapsamında işverenlerin kıdem tazminatı yükünü hafifletmeye yönelik de kefalet paketi desteği sunacak.

Ödemesiz dönem imkanı

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından açıklanacak paketlerde ödemesiz dönem imkanının yanı sıra, en az yüzde 75 kefalet oranı olması bekleniyor. Kamu bankalarının yanı sıra özel bankaların da kefalet paketlerine dahil olacağı, böylelikle işletmelere uygun finansman imkanı oluşturulacağı ifade ediliyor.

Hazine destekli kefaletlerin bundan sonra faturaya dayalı olarak yalnızca reel ekonomiyi finanse etmesine ilişkin dönüşüm süreci de tamamlanırken, kullanılacak

tam entegre bilgi sistemi ile kredilerin amacı dışında kullanılmasının önemli ölçüde önüne geçilecek.

Piyasa ihtiyaçlarına yönelik hazırlanan paketlerle söz konusu kaynaklar, işletme harcamaları ve yatırım için kullanılabilir. Savunma sanayiden yeşil dönüşüme, imalat sanayiden enerji verimliliğine, girişimcilikten inşaat sektörüne, firmaların teknolojik dönüşümünden teknoloji üretimine kadar birçok alanda selektif kredi ve kefalet imkanı sunulacak.

Ekonomiye ilişkin torba yasa kabul edildi

Ekonomiye ilişkin "torba kanun" teklifi TBMM Sanayi ve Ticaret Komisyonunda kabul edildi. Bu düzenleme ile Hazine ve Maliye Bakanlığının borçlanma yetkisine 200 milyar lira ilave edilirken, BOTAŞ'ın borçları, Hazineden görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilerek silinecek.

Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda kabul edildi.

Teklifle Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu'na geçici madde eklendi.

Buna göre Hazine ve Maliye Bakanlığının borçlanma yetkisine 200 milyar lira ilave edilecek. Böylece 293 milyarlık olan borçlanma yetkisi 493 milyar liraya çıkıyor.

Teklifle Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait bazı limanların işletme hakkı verilmesi veya devri yöntemiyle özelleştirilmeleri neticesinde imzalanan 49 yıldan az süreli sözleşme süreleri, 49 yıla kadar uzatılacak.

Ek sözleşme imzalanabilmesi için işletmeci şirketlerin işletme hakkını doğuran sözleşmeden kaynaklanan tüm mali yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirmiş olmaları

ve işletme hakkını doğuran sözleşmeden kaynaklı açılmış davalardan feragat etmeleri gerekecek.

Ayrıca işletmeciler şirketler özelleştirme sözleşmelerinde yer alan yatırım şartına ilave olarak ek sözleşme bedelinin yüzde 10'u oranında limancılık faaliyetleri ile ilgili yatırım yapmak ve bu yatırımları ek sözleşmelerin imza tarihinden itibaren 5 yıl içinde gerçekleştirmek zorunda olacak. Süre sonunda işletmeciler şirketlerin yatırımın gerçekleştirildiğine dair rapor ve bu durumu teşvik eden bilgi ve belgeleri ilgisine göre Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi veya Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne kontrol edilmek üzere sunmaları şart olacak.

İlgili kuruluşça yapılan denetimde bahse konu yatırım zorunluluğunun yerine getirilmemiş olduğunun tespit edilmesi halinde ek sözleşme feshedilmiş sayılacak. Bu durumda işletmeciler şirkete ek sözleşme gereği ödenen bedeller de dahil herhangi bir bedel iadesi yapılmayacak.

Maddenin gerekçesinde, "Liman yatırımcılarının gerekli olan yatırımları zamanında yapabilmesi, ülkemizin lojistik ve turizm sektörüne paralel olarak rekabet gücünün korunması, böylelikle kamu yararının sağlanması amaçlanmaktadır. Ana sözleşmelerinde işletme hakkı sürelerinin uzatılması hariç herhangi bir değişiklik yapılmaksızın sadece ek sözleşme bedelleri; adil, şeffaf, kontrol edilip denetlenebilir bir şekilde tüm yatırımcılar için aynı koşullar çerçevesinde belirlenerek ek sözleşmeler imzalanacak ve süre uzatımları yürürlüğe girecektir." ifadelerine yer verildi.

Kamu üniversitesi sağlık hizmeti sunucularına katkı

Teklifeye göre, BOTAŞ'ın ödenmemiş her türlü vergi, fon ve paylar ile idari para cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçları, Hazine'den görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilerek silinecek.

İş Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, petrol sektöründeki araştırma, arama ve sondaj faaliyetlerinde işçilerin gece çalışması yapılabilmesine yönelik düzenleme yapılıyor.

Kamu üniversitesi sağlık hizmeti sunucularının, hizmetin ifasında mali güçlükler yaşamamaları ve sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği bakımından, söz konusu sağlık hizmeti sunucularının finansal yeterliliğine katkı sağlanması ile önceki yıllara ait incelemeler sonucu cari yılda parasal bir kesintiye uğramamasına yönelik düzenleme yapılıyor.

1 Ocak 2013'ten önce, Türkiye'de oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan kişiler; başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişiler ile ana ve babası olmayan Türk vatandaşlarından 18 yaşını doldurmamış çocukların genel sağlık sigortası

primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı gibi feri alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilecek.

"Toplayıcı" ve "Toplayıcılık" tanımı

Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nda yer verilen hedeflerle uyumlu olarak Elektrik Piyasası Kanunu'nda yapılan değişiklikle, "toplayıcı" ve "toplayıcılık" tanımı yapılıyor.

Buna göre, "toplayıcı", "Bir veya birden fazla şebeke kullanıcısı ile söz konusu şebeke kullanıcıları adına elektrik piyasasında toplayıcılık faaliyeti yürütmek üzere anlaşma imzalamış olan toplayıcı lisansı veya tedarik lisansı sahibi tüzel kişiyi"; "toplayıcılık" ise "Toplayıcı tarafından bir veya birden fazla şebeke kullanıcısının tüketim veya üretimlerinin birleştirilerek işletilmesi kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetini" ifade edecek.

Toplayıcı, şebeke kullanıcıları tarafından anlaşma yoluyla yetkilendirilecek.

Şebeke kullanıcıları, enerji tedarik etmek üzere anlaşmalı oldukları tedarik lisansı sahibi tüzel kişileri toplayıcı olarak yetkilendiremeyecek.

Toplayıcı, anlaşmalı olduğu kullanıcıların tüketim veya üretim programlarını yönetecek, söz konusu kullanıcılar adına elektrik enerjisi veya kapasitesinin alınıp satılmasına ilişkin piyasa işlemlerini yürütecek ve yan hizmetlere ilişkin tedarik süreçlerine katılabilecek.

Toplayıcılık faaliyeti, toplayıcı lisansına veya tedarik lisansına sahip tüzel kişiler tarafından yürütülebilecek.

Kamu görevlileri sendikaları üyelerine destek

Teklifle, Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun görev süresinin sona ermesinden sonra Komisyonun görevlerine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi konusunda görevli kurum ve kuruluşlar ile uygulamaya dair usul ve esasların belirlenmesine yönelik düzenleme yapılıyor.

Kamu görevlileri sendikalarına üye olup, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında aylık veya ücretleriyle birlikte 750 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda toplu sözleşme desteği yapılacaktır.

Kurulu olduğu hizmet kolunda çalışan kamu görevlilerinin yüzde 2'sinden daha fazlasını üye kaydetmiş kamu görevlileri sendikalarına üye olan, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine ise ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında aylık veya ücretleriyle birlikte toplu sözleşme ile belirlenecek tutarda toplu sözleşme ikramiyesi ödenecek.

Kamu görevlilerine ödenecek toplu sözleşme ikramiyesi, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin yürürlük süresince 2119 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödenecek.

Geçmiş dönem TEDAŞ borçlarına yapılandırma

Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan ve özelleştirme devir işlemleri esnasında TEDAŞ'a devredilmiş olan alacaklarından, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla asıl alacak tutarı 2 bin Türk lirasını aşmayan alacaklar ile Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası, Vergi Kimlik Numarası tespit edilememesi nedeniyle ulaşılamayan, feshedilmiş, ticaret sicilinden terkin edilmiş ve tasfiye edilmiş aboneliklere ilişkin alacaklardan vazgeçilecek.

Bu kapsam dışında kalan abonelerin TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlarına ilişkin yapılandırma imkanı getiriliyor.

Bu alacaklara ilişkin taksitlendirme imkanı ile yıllara sari olmak üzere ödenmeyen elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların tahsilinin sağlanması amaçlanıyor.

1 Ekim 2021 itibarıyla vadesi geldiği halde, bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ve yapılandırılmamış borçları olan ve yapılandırma başvurusunda bulunamayan aboneler düzenleme kapsamına alınıyor.

Türkiye'de alışveriş alışkanlıkları kökten değişti, e-ticaret hacmi yüzde 116 arttı

Bilişim Sanayicileri Derneği'nin (TÜBİSAD) Ticaret Bakanlığı E-Ticaret Bilgi Sistemi'nden (ETBİS) çıkardığı verilere göre, Türkiye'de alışveriş alışkanlıkları kökten değişirken, e-ticaret hacmi geçen yıla oranla yüzde 116 arttı.

TÜBİSAD'dan yapılan açıklamada, ETBİS'in bu yılın ilk yarısına ilişkin verileri değerlendirildi.

Verilere göre, salgın ile hızlı bir yükseliş eğilimi gösteren e-ticaret hacmi, ilk yarıda da büyümeye devam etti.

Türkiye'de alışveriş alışkanlıkları kökten değişirken, ETBİS aracılığıyla açıklanan verilere göre, 2022'nin ilk yarısı itibarıyla Türkiye'de e-ticaret hacmi, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 116 artarak 348 milyar TL olarak gerçekleşti. Bunun yüzde 38'lik kısmı sipariş adetlerindeki artıştan, yüzde 57'lik kısmı sepet tutarındaki artıştan geliyor. Sipariş adetleri 2 milyar 294 milyona ulaşırken, e-ticaretin genel ticaret içerisindeki oranı yüzde 17,6'dan yüzde 18,5'e yükseldi.

Raporda yer alan verilere göre, salgından olumsuz etkilenen hava yolları, konaklama, seyahat gibi sektörlerin e-ticaret hacimleri bu yıl sırasıyla yüzde 408, yüzde 344, yüzde 236 artarak bir önceki yıla göre ciddi büyüme kaydetti.

İlk yarıda toplam site ziyaretlerinin e-ticarete dönüşüm oranı yüzde 1,9'dan yüzde 2,5'e yükseldi. Söz konusu yükseliş, tüketicilerin e-ticaret alışkanlığının arttığının bir göstergesi olarak değerlendiriliyor.

"Teknolojinin sürekli gelişmesi ile tüm dünyada e-ticaretin önemi arttı"

Açıklamada görüşlerine yer verilen TÜBİSAD Yönetim Kurulu Üyesi ve E-Ticaret Komisyonu Başkanı Burak Ertaş, son yıllarda hayatta ve ticaretteki önemi iyice artan e-ticaret pazarında ilk yarıda gerçekleşen büyümenin dikkat çekici olduğunu ve önümüzdeki yıllarda da pazarın aynı şekilde büyümeye devam edeceğini düşündüğünü bildirdi.

Ertaş, şunları kaydetti:

"Özellikle sipariş adedindeki yüzde 38'lik artış, pandemi etkisinin bitmesine rağmen tüketicilerin alışveriş davranışlarının kalıcı olarak değiştiğinin çok önemli bir göstergesi. Teknolojinin sürekli gelişmesi ile tüm dünyada e-ticaretin önemi arttı. ETBİS verilerine göre, 2022 yılının ilk 6 ayında ülkemizde e-ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 116'lık artışla 348 milyar TL olarak gerçekleşti. Bu büyüme ile pazar dinamiklerinin çok hızlı değiştiği görülüyor.

2022 yılı itibarıyla ülkemizde ETBİS'e kayıtlı olup pazar yerlerinde e-ticaret faaliyetinde bulunan 488 bin 706 adet işletme bulunuyor. Bunun yanında e-ticaret sayesinde tüketiciler, daha fazla ürüne ulaşarak ve ürün seçeneklerini karşılaştırarak satın almaya karar verebiliyor. Dolayısıyla e-ticaret platformları, işletmeler ve tüketiciler için sağlıklı sektör dinamikleri oluşturulması en önemli konulardan biri olarak öne çıkıyor."

"E-ticaret yasası ile sürdürülebilir ve sağlıklı bir büyüme bekleniyor"

TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Levent Kızıltan da son yıllarda hızla büyüyen e-ticaret hacmini olumlu olarak değerlendirirken, bu konuyla ilgili hukuki düzenlemelerin gündeme gelmesinin normal olduğunu belirtti.

Haksız ticari uygulamaların önüne geçerek adil bir sektör dinamiği tesis etmek ve Türkiye'deki e-ticaret pazarının sağlıklı bir şekilde büyümesini sağlamak adına temmuz ayında çıkarılan e-ticaret yasasını, sektör ve tüketici yönünden değerlendiren Kızıltan, şunları kaydetti:

"e-ticaret yasasının sadece işletmelere yönelik değil, tüketicilere yönelik faydaları da bulunuyor. Platformların ve pazaryerlerinin süreçler ve organizasyon konusunda firmalara sağladığı 'pazara giriş' olanaklarının yarattığı faydayı sürdürülebilir kılabilmek bir taraftan kurumsallaşmaya katkıda bulunurken, diğer taraftan markaların kendi e-ticaret ortamlarının da sağlıklı çalışabilmesi, rekabet ve ürün yönetimi konusunda gelişmelerin de temin edilmesi son kullanıcılara sağlanacak değer yaratımı için son derece önemlidir. ABD'de daha serbest olan piyasa ortamlarına kıyasla Avrupa'nın kendi pazarlarını, firmalarını ve tüketicilerini korumaya yönelik

önlemleri dikkatle izlenmeli, fayda sağlayacak düzenlemelerden yararlanma olanağı da mümkün olmalıdır. Ülkemizin yararına olan bu düzenlemenin hızlıca kanunlaştırılmasını sağlayarak yürürlüğe geçiren Ticaret Bakanlığını kutlamak gerekir."

Türkiye'nin özellikle yazılım alanında katma değeri oldukça yüksek olan ülkelerden biri olduğunu vurgulayan Kızıltan, "Yetişmiş ve yetenekli bir elemanın kaybedilmesi ile şirketler önemli kayıplar veriyor. Son yıllarda artan beyin göçünün önüne geçebilmek için ülkemizin gençlerine daha önceden söylemediğimiz, farklı ve yeni şeyler söylememiz gerekiyor." ifadelerini kullandı.

Putin: Avrupa'nın doğal gaz fiyatları Türkiye'den belirlenecek

Rusya Devlet Başkanı Putin, Avrupa'nın doğal gaz fiyatının büyük oranda, Türkiye'de kurulması planlanan merkezden belirleneceğini açıkladı.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Avrupalı tüketiciler için doğal gaz fiyatının büyük oranda (Türkiye'deki) merkezde belirleneceğini söyledi. "Avrupa'nın kendi merkezlerinde olanlar çılgınca" ifadesini kullanan Rus lider, "Türkiye'nin doğal gaz altyapısı önemli potansiyele sahip, kurulacak doğal gaz merkezinde ticaret için elektronik platform gelecek aylarda kurulabilir." dedi.

Altılı Masa liderleri Ekrem İmamoğlu'na destek için buluştu

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı (İBB) Ekrem İmamoğlu hakkında verilen hapis cezası ve siyaset yasağı kararından sonra İmamoğlu'nun çağrısıyla bir araya gelen Altılı Masa liderleri Saraçhane'de buluştu. Altılı Masa liderleri Ekrem İmamoğlu'na destek mesajları verdi.

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun çağrısıyla Saraçhane'de düzenlenen etkinliğe altılı masadan siyasetçiler katıldı.

Burada konuşan İmamoğlu desteğe gelen binlerce kişiyi "Demokrasiye inanan büyük Türk milleti, hepiniz hoş geldiniz sefalar getirdiniz. Burası Saraçhane, burası sizin eviniz. Burası milletin evi. Burada siz ne derseniz o olur" sözleriyle selamladı.

Konuşmasına "Ama önce bana şu sorunun cevabını bir verin" başlayan İmamoğlu şunları söyledi:

"Bu ülkeyi yönetenlerin sizinle ne alıp veremediği var? Sizden ne istiyor bu insanlar? 31 Mart'ta oyunuzu kullandınız, saymadılar. 'Zarfa attığınız 4 oy pusulasından 3'i geçerli, Büyükşehir Belediyesi için kullandığınız oy ise geçersizdir' dediler. Sizin tertemiz, helal oyunuzu iptal ettiler, seçimi yenilediler.

Sizin seçtiğiniz Büyükşehir Belediyesine eskiden kamu bankalarından bol bol kredi verirdi. Sizin seçtiğiniz yönetime tam 3.5 yıldır 1 kuruş vermiyorlar. Sizin seçtiğiniz yönetim, çok daha uygun koşullarla dışarıdan kredi bulup getiriyor, bu defa da aylar yıllar geçiyor, bir imza atıp onay vermiyorlar.

Ekrem İmamoğlu, Altılı Masa liderlerinin bulunduğu mitingün fotoğrafını sosyal medya üzerinden paylaştı.

'6 siyasi partinin lideri burada'

Sizinle ne alıp veremedikleri var? Sizden ne istiyor bu insanlar?

Mesela eskiden bu şehirdeki taksilerle ilgili kararları sizin seçtiğiniz Büyükşehir Belediyesi alırdı. 'Hayır' dediler, 'artık taksi konusunda kararlar İstanbul'dan değil, Ankara'dan alınacak.' Mesela, eskiden, Gezi Parkının mülkiyeti sizin seçtiğiniz Büyükşehir Belediyesi'ne aitti. 'Yok' dediler, 'Gezi Parkı artık bir vakfa ait olacak.' Daha onlarca örnek sayarım ama vaktinizi almayayım.

Siz bir kere değil, iki kere üst üste bir belediye başkanı seçtiniz. Onlar, sizin seçtiğiniz belediye başkanını görevden alıp hapsedmek için mahkemeden karar çıkarttılar. Üstelik, baktılar mahkemenin hakimi istedikleri gibi karar vermeyecek, onu sürüp başka bir hakim getirterek çıkarttılar bu kararı. Allah aşkına, bu ülkeyi yönetenlerin sizinle ne alıp veremedikleri var? Sizden ne istiyor bu insanlar? İmamoğlu "Öyle kolay kaçmak yok onları gönderecek 6 siyasi partinin lideri burada" karşılığını verdi.

'Milletin iradesine karşı alerjileri var bunların'

Ben size söyleyeyim; bu ülkeyi yönetenler hasta, hem de ağır hasta. Bu ülkeyi yönetenlerin çok ağır bir alerji sorunu var. Milletın iradesine karşı alerjileri var bunların. Milli irade kendilerinden yana şekillenirse sorun yok. Ama başka türlü şekillenirse bunlarda alerji hastalığı başlıyor.

Milli iradeyi geçersiz kılmak için ellerinden ne geliyorsa yapıyorlar. Ne hukuk ne ahlak, ne din ne iman... Hiçbir şeyi gözleri görmüyor. Bugün burada bunca büyük bir kalabalığı harekete geçiren, ortak vicdandır. Hepimizi birleştiren haksızlığa, hem de apaçık haksızlığa, adaletsizliğe şahit olmaktır.

Milyonlarca kişi harekete geçiyor demokrasi için ayağa kalkıyor. Bu bir adalet refleksidir. Bu rızanın kalktığına kanıtıdır. Bunlar açıkça vicdansızlığın olduğu, haksız

yere milletin mağdur edildiği anlarda olur. Dün de oldu, şimdi de oluyor. Milletin iradesine alerjin varsa, seçim sonuçlarını hazmedemiyorsan, siyaset miyaset yapmayacaksın.

16 milyon İstanbullu senin gözünde bir ve eşit değilse... 85 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşını bir ve eşit görmüyorsan, "ben bu ülkeyi yönetiyorum" demeyeceksin. Çünkü sen bu ülkeyi yönetmiyorsun. Sen, birtakım çıkar gruplarını, seçilmiş dernekleri, yakın aile vakıflarını, birtakım karanlık odakları yönetiyorsun. İstanbul'da bir israf düzeni kurdular ve sonsuza kadar sürsün istiyorlar."

Kılıçdaroğlu: Milletin idaresine hukukla darbe vurulmuştur

İmamoğlu'nun konuşmasından sonra CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, kürsüye çıktı ve karara tepki gösterdi. Kılıçdaroğlu, "Şunu unutmayın biz Ekrem başkanın arkasında duracağız. Hiçbir güç Ekrem başkanını İstanbul'a hizmet etmekten alıkoyamaz." ifadesini kullandı.

Kılıçdaroğlu özetle şunları söyledi:

"Endişe etmeyin iktidar olacağız. Milletin idaresine hukukla darbe vurulmuştur. Biz hukuku yeniden inşa edeceğiz. Biz adaleti yeniden sağlayacağız.

Yargıyı itibarsızlaştırıyorlar. Türkiye'de kimse kendini güvende hissetmiyor. Biz ağacın içindeki kurtları temizleyeceğiz.

Milletvekilllerimiz tutuklandı, İl başkanımız siyasetten uzaklaştırıldı. Son olarak Ekrem başkana ceza verdiler. Şunu unutmayın biz Ekrem başkanın arkasında duracağız. Hiçbir güç Ekrem başkanını İstanbul'a hizmet etmekten alıkoyamaz.

Milli idareye darbe yapanları göndereceğiz. Hiç endişe etmeyin Altılı Masa olarak ülkeye adaleti getireceğiz. Bu bir maraton ve sonu geldi. & ay sonra yeni bir Türkiye göreceksiniz.

Sakın başını öne eğmeyin, biz iktidar olamaya geliyoruz.

DEVA Parti Genel Başkanı Ali Babacan: 'Ekrem İmamoğlu'na, Canan Kaftancıoğlu'na, Selahattin Demirtaş'a yapılan bu hukuksuzluğu reddediyorum'

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan ise Kılıçdaroğlu'ndan sonra kürsüye çıktı ve şunları söyledi:

"Biliyorum çok öfkelisiniz, hepimiz çok öfkeliyiz. Olanları kabul etmiyor, bu hukuksuzluğu reddediyorum.

Ekrem İmamoğlu'na yapılan bu hukuksuzluğu reddediyorum. Canan Kaftancıoğlu'na yapılan bu hukuksuzluğu, Selahattin Demirtaş'a yapılan bu hukuksuzluğu reddediyorum. Nedir bu çektiğimiz. Devlet gücünü eline geçiren başlıyor zulmetmeye.

Üste çıkan başlıyor zorbalığa. Daha dün zulme uğrayan Erdoğan şimdi başlıyor zulme. Sandıkta hesabını soracağız, çok az kaldı.

Bu millet yargı organlarıyla kendisine oyun oynayanlara sandıkta cevap verecektir. Biz herkes için adalet olsun diye buradayız. Biz Türkiye için özgürlük istediğimiz için buradayız.

Yıl 2002... Şimdiki iktidar 3Y için iktidara gelmemiş miydi? Şimdi döndü dolaştı bu 3Y yeniden gündeme geldi. 2015'teki kuruluş akidinde vardır 3 dönem kuralı bu partinin ama şimdi çıkmış bırakmam diye açıklama yapıyor.

Unutmasınlar, Türkiye birden büyüktür.

Demokrat Parti Genel Başkanı Uysal: Milli iradenin önüne set çekilmez

Demokrat Parti Genel Başkanı Gültekin Uysal şunları söyledi:

"Bu yaşananlardan dolayı çok üzgünüm. Milli iradenin önüne set çekilmez. Millet o duvarı yıkıp atmıştır. İşte bugün de bu bitmeyen kin ve garez dün Ekrem İmamoğlu'na bu cezayı verdiler. Ama bilsinler ki bu kararın milletin vicdanında bir hükmü yoktur.

Bakmayın bunların isimlerinde Adalet ve Kalkınma olmasına. Buradan haykırıyorum, adınız ak olacağına alnınız ak olsaydı.

İşaret fişeğini buradan yaktığımız demokrasi mücadelemiz taçlanacak. Bu millet bu kadar kötülüğü hak etmiyor.

Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu: Biz hiçbir zaman korkmadık ve korkmayacağız

Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, "Yargı bir kez daha siyasallaştı. Güç sahiplerine sesleniyorum, milletin vicdanına dönün." ifadesini kullandı.

Davutoğlu şunları söyledi:

"Hangi partiden olursa olsun, herkesin hak ve hukukunu koruyacağız.

Biz hiçbir zaman korkmadık ve korkmayacağız.

Buradan iktidara sesleniyorum; sakın bağımsız yargı demeyin çünkü biz gerçeği biliyoruz.

Yargı bir kez daha siyasallaştı. Güç sahiplerine sesleniyorum, milletin vicdanına dönün.

Dün Türk yargısı adına kara bir gündü. Buradan yargı mensuplarına sesleniyorum; sakın korkmayın, yarın biz Altılı Masa olarak sizin arkanızda duracağız.

Gelecek kaygısı yaşayan vatandaşlarımız biz yeni bir Türkiye için yola çıktık. Hedefimiz, kimsenin fikir ve düşüncesini gündeme getirirken 'terörist' diye suçlanmadığı bir ülke inşa etmek. Altılı Masa Türkiye'nin, halkın masasıdır.

Önümüzde bir seçim var. Bu seçim sadece bir seçim değildir. Bu seçim yoksulluğa karşı onurluca yaşama seçimi, yasaklara karşı özgürlüklerin seçimidir. Bu seçimi kimse kaybetmeyecek, halk kazanacak.

Buradan iktidara sesleniyorum; bu masa kurtlar sofrası değil, Halil İbrahim sofrasıdır. Ve bu masa asla dağılmayacak.

Akşener İmamoğlu'na atkı getirdi

Kürsüye çıkan İYİ Parti lideri Meral Akşener ise İBB Başkanı İmamoğlu'na bir atkı verip hikayesini anlattı.

Akşener, şunları söyledi;

Öncelikle aziz milletim, aziz İstanbullular kalbimiz, beynimiz gençler... Bugün burada büyük bir haksızlığa karşı toplandık.

Dün buradan ayrılırken Kıymet Doğan isimli bir kız önümüzü keserek bana bir atkı verdi ve Ekrem İmamoğlu'na vereceksin dedi. Bu atkı adaletin atkısıdır. Yüz yıl önce olduğu gibi bugün de egemenlik kayıtsız şartsız milletindir diyenler burada. Yüz yıl önce verilen bu kararın, iradenin temsilcileri burada.

İstanbul'dan kayıtsız şartsız milletindir diyenleri duymayanların olduğu yerde biz buradayız.

Bir tiyatroya oyunu oynayanlara seslenip 'saray sizinse Saraçhane bizimdir, zulüm sizinse sandık bizimdir.' Demokrasi bizim, sandık ve bu irade bizimdir.

Saadet Partisi Genel Başkanı Karamollaoğlu katılamadı

Saadet Partisi adına parti Genel Başkan Yardımcısı Sabri Tekir konuştu.

Tekir şu ifadeleri kullandı:

"İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında bir karar verilmiştir. Verilen bu kararı kamuoyu hukuki olarak kabul etmemiştir.

Bu karar siyasi bir karar olarak algılanmıştır. Tıpkı yıllar önce yine burada okuduğu bir şiir nedeniyle ceza verilen bir kişinin olduğu gibi."

Tarımdan kopuş, gıda enflasyonunu besliyor

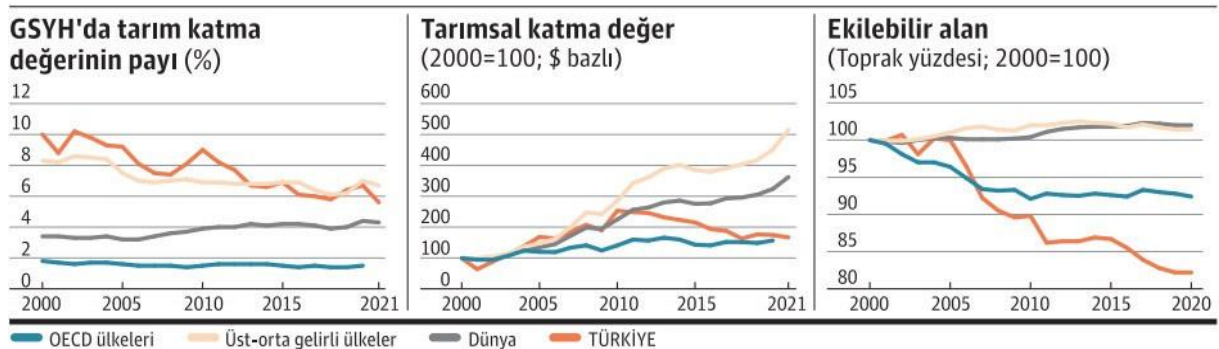

Talip AKTAŞ

16 Aralık 2022 Cuma

BM Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) Gıda Fiyat Endeksi, pandemi sonrası tırmanışla Mart 2022'de ulaştığı rekor seviyenin ardından, aşağı yönlü seyirle kasım ayında bir önceki yılın düzeyine geldi. Uluslararası piyasalarda en fazla işlem gören et, süt ürünleri, tahıl, bitkisel yağ ve şekerden oluşan emtianın aylık fiyat değişimlerini izleyen endeks, dünyada doğrudan gıda kaynaklı enflasyonun ortadan kalktığına işaret ederken, az sayıda ülkede gıda fiyatlarındaki artış yüzde 100-320 aralığında seyrediyor. Gıda enflasyonunun en yüksek olduğu ilk 5 ülke içinde Zimbabve, Lübnan ve Venezüela'nın ardından dördüncü sırayı Türkiye alıyor.

Özellikle şiddeti ve boyutu giderek artan iklim kriziyle birlikte, tarımın "stratejik" önemi daha da arttı. Dolayısıyla, 10'uncu büyük tarım üreticisi konumundaki Türkiye'nin, gıda enflasyonunda dünya liginin ilk sıralarında yer alması, bu bağlamda ciddi bir sorgulamayı gerektiriyor.

Görünen o ki Türkiye, dünyanın aksine tarımdan ciddi bir kopuş yaşıyor. Dünya Bankası verilerine göre, tarımda Türkiye ve içinde yer aldığı "üst-orta geliri grubu" ülkeler ile dünya ortalamasına ilişkin bazı verilerin işaret ettiği tablo özetle şöyle:

- Türkiye’de tarımın GSYH içindeki payı son 20 yılda yarı yarıya azaldı. Tarımın payı yüzde 10,2’den 5,6’ya geriledi. Bu oran, Türkiye’nin de içinde bulunduğu “üst orta gelir grubu”na dahil ülkelerde yüzde 8’ler seviyesinden yüzde 7’lere indi. Dünya ortalaması ise yüzde 3,4 seviyesinden 4,3’e yükseldi.
- Türkiye’nin tarımsal katma değeri, dolar cinsinden cari fi yatlarla yüzde 34 oranında düştü. 2011 yılında 68,6 milyar dolar seviyesinde bulunan tarımsal GSYH, 2021’de 46 milyar dolara geriledi. Aynı dönemde tarım GSYH’sı üst-orta gelir grubu ülkelerinde 1,21 trilyon dolardan yüzde 50 artışla 1,82 trilyon dolara, dünya toplamında ise yüzde 41’den fazla artışla 4,17 trilyon dolara yükseldi.
- 2000-2021 arasında Türkiye’de ekilebilir tarım alanları yüzde 31’den yüzde 25’e, ekim yapılan tahıl alanı da 13,6 milyon hektardan 11,1 milyon hektara düştü.
- Tarımda istihdam 2002 yılında 7,5 milyon iken bu sayı 2021 yılı sonunda 4,9 milyon kişiye indi. Tarım istihdamı son 20 yılda yüzde 35 oranında azaldı. Diğer bir ifadeyle son 20 yılda Türkiye nüfusu 20 milyon kişi artarken, tarımda çalışan sayısı 2,6 milyon kişi azaldı. Mazot, gübre, ilaç gibi tarımsal girdilerde dışa bağımlılık ve uygulanan para politikasıyla yaratılan enflasyon işin bir boyutu. Diğer yandan, dünyada olduğu gibi, Türkiye’de de sanayi ve hizmetler sektörünün tarıma göre daha hızlı büyüdüğü bir gerçek. Ancak, Türkiye özelinde oransal değişimin ötesinde tarımdan fiilen kopuşun güçlü bir sanayi ekonomisi yaratmadığı da açık.

Yabancı yatırımcı bu Türkiye'ye niye gelsin!

Alaattin AKTAŞ

16 Aralık 2022 Cuma

✓ Avrupa'nın birçok ülkesinden daha büyük bir kentin belediye başkanının bir mahkeme kararıyla görevden alınmak istendiği, böyle bir hukuk zemininin bulunduğu bir ülkeye yabancı yatırımcıların gelmesi, yatırım yapması beklenebilir mi?

Yatırımcısınız... Büyük bir aile size birlikte devasa bir fabrika kurmayı teklif etti, dönüm dönüm arsalari da var, hazır; iyi de para kazanacaksınız. Ne var ki aile üyelerine pek güvenmiyorsunuz, işlerini zaman zaman illegal şekilde yürüttüklerine ilişkin duyumlar almışsınız...

Diğer tarafta aynı yatırım için size başka bir teklif de var. İlki gibi değil bu teklif, daha kurumsal bir şirketten geliyor. Diğer önerinin aksine öyle kısa sürede çok para kazanma şansınız da olmayacak, bunu görüyorsunuz. Ama biliyorsunuz ki başınız ağrımayacak.

Hangisini tercih edersiniz?

Yatırımcısınız... Size her türlü olanağı sunan, en yetkili ağızlarının **“Mevzuat engeli mi, aşarız, siz yeter ki gelin”** dediği bir ülke var. Pazar büyük, ihracat olanakları zengin; ama kafanızda bir soru işareti, ya **“Her türlü engeli aşarız”** diyenler gün gelir size engel çıkarırsa ne yapacaksınız...

Diğer tarafta sizi yatırıma davet eden tam anlamıyla bir hukuk devleti, hiçbir yetkilisi çıkıp da **“Biz sizin için her engeli aşarız, korkmayın”** demiyor; çünkü orada hukuk var, hukuk ne emrediyorsa o yapılıyor.

Hangi ülkeyi tercih edersiniz?

Böyle okumak gerek

Türkiye'ye yeni yatırım gelmiyor. Doğrudan yatırım bir yana hisse senedi ve devlet iç borçlanma senedi almaya dönük portföy yatırımı da gelmiyor.

Niye dersiniz?

Sakın yabancıya güven veremiyor olmayalım!

Sakın yabancıyı ikna için söylediğimiz “**Mevzuat engeli mi, aşarız**” türü söylemler tam ters etki yaratıyor olmasın!

Önceki gün verilen kararı bu açıdan okumak ve değerlendirmek gerek.

Suç oluşturmayan bir eylem cezalandırılırsa, hem de siyasi bir takım sonuçlar elde etmek adına cezalandırılırsa, Avrupa'nın birçok ülkesinden daha büyük bir kentin seçilmiş belediye başkanı bu şekilde görevden uzaklaştırılmaya çalışılırsa böyle bir Türkiye'ye yatırım yapmaya kimse gelmez. Gelmiyor zaten.

Şimdi birileri şunu söyleyebilir:

“Geçmişte bir şiir okudu diye Erdoğan’a da ceza verildi.”

“Kötü örnek, örnek olmaz!”

O da yanlıştı, şimdiki karar da yanlış.

Bu kararlardan bazı kişiler, bazı siyasi partiler yarar görebilir ya da göreceklerini zannedebilir. Böyle düşünen, kendini ve temsil ettiği siyasi görüşü Türkiye'nin önüne koyuyor demektir.

DTH GERİLEMeye DEVAM EDİYOR

Döviz tevdiat hesaplarındaki gerileme devam ediyor.

Merkez Bankası verilerine göre döviz tevdiat hesaplarında son beş haftadaki gerileme 17.2 milyar doları buldu. Bu tutar parite etkisinden arındırılmış gerilemeyi gösteriyor.

Döviz hesaplarının tümü dolar cinsinden olmadığı için diğer döviz cinslerinden olan hesaplar parite etkisinden arındırılıyor. Döviz tevdiat hesapları 11 Kasım'da biten haftada 3.7 milyar, 18 Kasım haftasında 3 milyar, 25 Kasım haftasında 5.5 milyar, 2 Aralık haftasında da 2.4 milyar dolar gerilemişti. Geçen hafta kaydedilen 2.6 milyar dolarlık düşüşle birlikte beş haftadaki gerileme 17.2 milyar doları buldu.

Nereye gidiyor?

Döviz hesaplarında gerileme var; iyi güzel de bu para nereye gidiyor?

Şirketler yıl sonu işlemleri ya da ödemeleri için döviz çekiyor olabilir. P

eki vatandaş bankadan çektiği döviz ne yapıyor?

Kur korumalı hesaba yönelmiyor, o belli. Zaten kur korumalıya gitmesi için bir neden yok. Bu arada kur korumalı mevduatın 2-9 Aralık haftasında 1.1 milyar lira gibi küçük bir artış gösterdiğini belirtelim. KKM'de yön belli ve aşağı doğru. Bu bir haftadaki 1.1 milyarlık artış belli ki hesap yenilemesinden ve getirinin anaparaya eklenmesinden kaynaklanıyor.

KKM olmadığına göre döviz hesabından çıkan para nereye gidiyor?

Dövizin artmayacağı düşüncesiyle TL mevduata yönelme olabilir.

Altın alınıyor olabilir.

Borsaya gidiliyor olabilir.

Ya da bu para yastık altına giriyordur.

Borsada iki gündür İBB kararından ötürü yaşanan dalgalanma dikkate alınmazsa normalin ötesinde bir artış söz konusuydu. Bunun da sayıları giderek artan yeni yatırımcıdan kaynaklandığı belli.

Şimdi İBB ile ilgili bu kararı alıp borsaya yeni giren küçük tasarruf sahibini şoke edenler siyaseten adeta baltayı taşa vurmuş durumda. Tasarruf sahibine gidecek alan bırakma, yetmezmiş gibi iktidardaki bazı isimler de borsa için vatandaşları teşvik etsin ve küçük yatırımcı bir anda neye uğradığını şaşırılsın! **“Biz ne yapalım, bu mahkeme kararı”** denilir denilmeye de, buna inanan çıkar mı, siz ona bakın!

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu geri çekilmiyor

Siyasi yasak kararı nedeniyle Ekrem İmamoğlu'na 6'lı masanın doğal cumhurbaşkanı adayı muamelesi yapılıyor ama Kılıçdaroğlu geri adım atmıyor.

CHP lideri dün sabah Halk Tv'de İsmail Küçükkaya'nın, "Bu iş cumhurbaşkanı adaylığını etkilemez mi?" şeklindeki sorusu üzerine, "Etkilemez" diye karşılık verdi. Kılıçdaroğlu, Ekrem İmamoğlu'yla ilgili değerlendirmesinde ısrarla, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yönünü ön plana çıkardı. "Ekrem Bey'i İstanbullulara hizmet etmekten alıkoyamayacaklar" dedi.

ZAMANA YAYACAK

Kılıçdaroğlu'na yakın ekipler, İmamoğlu'yla ilgili duygusal havanın bir müddet sonra dağılacağına işaret ediyorlar. İmamoğlu'nun mağduriyetini siyasi rantı çevirmek için Saraçhane'de toplanma çağrısı yaptığını belirterek, Kılıçdaroğlu'nun 6 liderle birlikte Saraçhane'de toplanma çağrısı yaparak inisiyatifi ele almak için hamle yaptığını belirttiler.

CHP liderinin cumhurbaşkanı adaylığı konusunu zamana yayacağı, böylece Ekrem İmamoğlu'nun mağduriyet havasından cumhurbaşkanı adaylığı çıkarmasını önlemek istediğini ifade ediyorlar.

Bakalım Kılıçdaroğlu bu hamleyi savuşturmayı başarabilecek mi?

MAĞDUR YARATILDI

Biz muhalefetin cumhurbaşkanı adayının 6'lı masadan çıkacağını zannediyorduk ama mahkeme salonundan tayin edildi. Cumhurbaşkanlığı adaylığında ismi geri plana düşen Ekrem İmamoğlu, mahkeme kararıyla yeniden denkleme sokuldu. Bir mağdur yaratıldı ve cumhurbaşkanlığı adaylığında önü açılmış oldu. Bu kararla birlikte cumhurbaşkanlığı seçimleri başka bir zemine taşınmış oldu.

Türk halkı mağruru sever. Türk halkı siyasetin yargı üzerinden dizayn edilmesinden memnun olmaz.

Toplum vicdanı rahatsız olur.

Mahkemeler ne karar verirse versin faturayı siyasete keser.

Siyasi yasaklar, parti kapatmalar gibi doğrudan demokrasiye karşı yapılan müdahalede ilkeli bir duruş sergilemek gerekiyor.

KİME YARADI

Eski MİT'çi Mahir Kaynak'ın bir formülü vardı. Bir olay olduğunda, "Kime yaradı?" diye sorardı.

Ekrem İmamoğlu kararını Mahir Kaynak'ın ölçüsüne vurduğumuzda karşımıza nasıl bir tablo çıkıyor?

ERDOĞAN'A YARAR MI

1) Bu karar Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yaramaz. Çünkü Kılıçdaroğlu ile yarışmak varken mağdur pozisyonunda olan Ekrem İmamoğlu ile mücadele etmek durumunda kalacak.

KILIÇDAROĞLU'NUN LEHİNE Mİ

2) Kemal Kılıçdaroğlu'na yaramadı. Tam da cumhurbaşkanı adaylığı vizesini cebine koşmuşken, tam da iki belediye başkanımız bir dönem daha 'belediye başkanlığı'na devam etsin demişken, pat diye bu karar geldi.

Ekrem İmamoğlu'na siyasi yasak getirildiği bir sırada Kılıçdaroğlu'nun Almanya'da olması ise tüy dikti.

MANSUR YAVAŞ'IN DURUMU

3) Mansur Yavaş'a yaramadı. Meral Akşener'in iki cumhurbaşkanı adayından biriydi. Ama Ekrem İmamoğlu arkasına mağduriyet rüzgârını alıp Meral Akşener desteğini perçinleyince Mansur Yavaş geri plana düştü. Çünkü onun bir mağduriyet hikâyesi oluşmadı.

İMAMOĞLU'NA YARADI

4) Bu karar en çok Ekrem İmamoğlu'na yaradı. Hem de müthiş bir zamanlama ile gelen siyasi yasak onu birden muhalefetin ortak cumhurbaşkanı adaylığı konumuna taşıdı. Girdiği polemiklerle yıpranması, Kılıçdaroğlu tarafından engellenmesi, Canan Kaftancıoğlu tarafından hakarete maruz kalması bir anda unutuldu. İmamoğlu, Saraçhane'de 6'lı masanın liderlerini arkasına alan bir figüre dönüştü.

Hani diyorlar ya siyasi mühendislik var diye, bu iş hangi siyasi mühendisliğin ürünüyse, Ekrem İmamoğlu hayatını ortaya koysa bunu başaramazdı.

AKŞENER'İN İŞİNE GELDİ

5) En çok da Meral Akşener'e yaradı. Karar çıkmadan önce İmamoğlu'nun çağrısına uyup Ankara'dan Saraçhane'ye doğru çıktığı yol onu 6'lı masanın doğal lideri konumuna taşıdı. Kılıçdaroğlu'nun Almanya'da olduğu bir anda Ekrem İmamoğlu'nun yanında olan tek lider olması, Saraçhane'de kürsüye çıkıp konuşma yapması Akşener'i ana muhalefet lideri konumuna yükseltti.

Kılıçdaroğlu da bu tablodan duyduğu rahatsızlığı Davutoğlu beni aradı ama Akşener aramadı diyerek ortaya koydu.

KİM SEVİNDİ KİM ÜZÜLDÜ

İmamoğlu, Berlin'den dönen Kılıçdaroğlu'nu havalimanında karşıladı./ Akşener, İmamoğlu'na sarılarak destek verdi.

Kim sevindi kim üzüldü, diye uzun uzun analiz etmeye gerek yok. Şimdi size iki fotoğraf karesi bırakacağım. Birinde Ekrem bu iş bitti, biz kazandık diyen Meral Akşener'i, diğerinde ise ben bu işin içinden nasıl çıkarım diye İmamoğlu'na sarılan Kılıçdaroğlu'nu görüyorsunuz.

SARAÇHANE İZLENİMLERİ

Kılıçdaroğlu, Saraçhane'de maddeler halinde konuştuğu için ben de izlenimlerimi maddeler halinde paylaşmak istiyorum.

1) Önce liderlerin meydana gelişi. Kılıçdaroğlu ile Akşener arasındaki soğukluk liderlerin meydana gelişi sırasında hissedildi. Her zaman Kılıçdaroğlu'nun yanında yer alan Akşener, en son sırada yürüdü.

2) Ekrem İmamoğlu, uzun bir konuşma yaptı. İstanbul Belediye Başkanı olarak değil, cumhurbaşkanı adayı havasında konuştu. Yerel seçimler 2024'te ama İmamoğlu, 2023 seçimlerine işaret etti. "2023'te her şey çok güzel olacak" dedi.

3) Farklı bir sunum oldu. Liderleri kürsüye Ekrem İmamoğlu davet etti. O sırada İmamoğlu'nun TV'de spor programı yaptığı görüntüleri geldi gözümün önüne. İmamoğlu, anons yaparken başarılıydı.

4) Kemal Kılıçdaroğlu gergin ve heyecanlıydı. Hatta İmamoğlu'ndan daha gergindi. "Ekrem Başkan hakkında verilen karar bize bir milim geri adım attırmayacaktır" derken kararlıydı.

Ama Ekrem İmamoğlu'nun konumunu yine İstanbul Belediye Başkanı olarak tarif etti. Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda en ufak bir imada bulunmadı.

"Hiçbir güç Ekrem İmamoğlu'nu İstanbul'a hizmet etmekten alıkoyamaz" dedi.

5) Meral Akşener kürsüye coşkulu tezahüratlar arasında geldi. Çünkü meydandakilerin ağırlığı İYİ Partililerdi. Akşener, bir gün önce de Saraçhane'deydi. İmamoğlu'yla ilgili kararla birlikte gösterdiği refleks onu 6'lı masanın doğal liderliğine taşıdı. Akşener de kürsüde onun tadını çıkardı.

İmamoğlu'nu elinden tutup kürsünün önüne getirdi. Alkışladı, meydandakilere alkışlattı. Sonra boynundan çıkardığı atkıyı İmamoğlu'nun boynuna taktı. Adeta "Benim adayım İmamoğlu" dedi. Akşener, atkıyı bir gün önce Kıymet Doğan isimli genç kızın verdiğini anlattı. "Atkıyı Ekrem Başkan'a vereceksin Meral abla, dedi" diye konuştu.

Saraçhane'de Kılıçdaroğlu ne kadar gerginse Meral Akşener o kadar coşkuluydu.

Esfender KORKMAZ

Ekonomik istikrarın altyapısı: Hukuk

16 Aralık 2022 Cuma

Hukuk, sosyal ve ekonomik yaşamın altyapısını oluşturur.

Rekabetin, ticari ilişkilerin, iş ilişkilerinin, borç-alacak ilişkilerinin, mülkiyet haklarının düzenli bir hukuki altyapısı olmadan, istikrarlı büyüme ve kalkınma sağlayamazsınız. Devlet planlama yapamaz. Belirsizlik artar. Güven bunalımı ortaya çıkar. Mülkiyetin güvence altına alınmadığı piyasa ekonomisi çalışmaz. Kimse yatırım yapmaz. Bunun içindir ki hukukun üstünlüğü evrensel bir değer olarak benimsenmiştir.

Hukukun üstünlüğü, temel olarak hukukun bir toplulukta veya ülkede etkili olduğunu; devlet erkini elinde tutan, siyasi veya bürokrata karşı üstünlüğünü ifade eder. Hak ve adalet üstünlüğü olarak özetlenebilir.

Hukuki güvencesi olmayan insanların geleceği de güvence altında olmaz.

Hukuki altyapısı olmayan ülkelerde insan hakları da olmaz. Bunun içindir ki hangi ülkede olursa olsun darbe dönemlerinde ve dikta rejimlerde insanlar yurt dışında yaşama alternatifleri ararlar.

Başkanlık sistemi ile; Dünya Adalet Projesi, Avrupa Birliği raporları, İnsan Hakları Mahkemesi uyarılarına bakınca; Türkiye'nin hukukun üstünlüğünde dünyada en hızlı geri düşen ülkeler içinde olduğu anlaşılıyor. Aynı zamanda Türkiye insan hakları ve siyasi özgürlükler sıralamasında 2017 yılında kısmen özgür ülke statüsünden, özgür olmayan ülke statüsüne geriledi.

Türkiye'nin bugün yaşamakta olduğu ekonomik istikrar sorunları;

*Siyasi iktidara güven yok. Bu nedenle yatırım ortamı yok. Son iki çeyrektir, yatırımlar geriledi.

*Dünyadan kopmuş olarak çok yüksek enflasyon yaşıyoruz.

*Yüksek cari açık aynı zamanda dış borçlarda temerrüt riskini artırdı.

*İşsizlik kronikleşti.

*Yurt dışına, servet transferi arttı ve beyin göçü hızlandı.

Bu sorunların temelinde hükümetin yanlış ve hatalı politikaları olduğu kadar, demokraside ve hukukun üstünlüğünde geri düşmemiz de etkili oldu.

Gelişmekte olan ülkelerin gelişmesini tamamlayabilmeleri için; Mülkiyet haklarının güvenceye alınması, cinsiyet eşitliğinin sağlanması, ekonomik ilişkilerin düzenlenmesi gerekir. Herkese özgür çalışma hakkı veren, sürdürülebilir geçim imkanı sağlayan, yoksulluğu kaldıran Hukukun üstünlüğü gereklidir. Oysa ki gelişmekte olan ülkelerde despotik yapı, siyasi ayrımcılık, partizan kollama ve popülizm, hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığını askıya alan uygulamalar artmıştır.

Birleşmiş Milletler Hukukun Üstünlüğü Deklarasyonunda; "Hukukun üstünlüğü, insanlara ve topluluklara daha fazla ses vererek, adalete erişim sağlayarak, gerekli süreci sağlayarak ve hak ihlallerine yönelik çözümler oluşturarak kalkınmayı teşvik eder. Geçim kaynakları güvenli olduğunda ve güvenli barınma ve işleri olduğunda, yoksullar olası insan hakları ihlallerine karşı kendilerini daha iyi savunabilirler. Hukukun güçlendirilmesi, yasal çözüm yollarının katı çerçevesinin ötesine geçmekte ve yoksulların ekonomik durumunun iyileşmesine yol açmaktadır." deniliyor.

Türkiye 'de peş peşe yaşanan hukuk darbeleri; Ergenekon komplosu, gezi parkı ve kavala olayı, seçilmiş milletvekillerinin hapsedilmesi, Dünya Hukuk Literatürüne kötü örnekler olarak geçti.

Şimdi de Ekrem İmamoğlu'na verilen hapis ve siyasetten men cezası da işin tuzu biberi oldu.

Bu yanlışların, AKP için bile kabul edilebilir bir mantığı yoktur. İktidar kaybetme paniği içinde kendi ayağına kurşun sıkıyor.

Bu şartlarda bugünkü iktidar ile ekonomik kriz de derinleşecektir.

İbrahim Kahveci

‘Kuru Fasulye’ t yosu

Olanlar oluyor ve bizler de film gibi seyrediyoruz.

Milletin a lı ı sefaleti de neymi ?

Ülkede her yol iktidar mücadelesine çıkıyor. Ama o iktidar mücadelesinde verilen oyların tek bir değeri var... Sadece iktidarın isteğine verilen oylar daha değerli.

Aynı sözcüğü kullanan Bakan görevde ama İBB Başkanı ceza alabiliyor. Böyle bir değer yargısı olu tu unda sermaye mi gelir, yatırım mı olur?

Sonuc milletin fakirli ine çıkar. Başka yol yok.

‘Değer’ deyince aslında bu için somut değeri paradır. Yani Başbakanlık döneminde **Recep Tayyip Erdoğan** söylemişti: **“Para, tıpkı bayrak gibi tıpkı milli mar  gibi bir ülkenin gücünü itibarını ba ımsızlı ını simgeler. Paranın itibarı milletin itibarıdır.”**

Diyeceksiniz ki o eski Erdoğan’dı... Şimdi başka bir Erdoğan var; olaylara farklı bakıyor.

Artık TL’nin değeri ile değil de ersizli i ile i  modeli oluşturuyoruz. Aslında  alı an modelimizin de adı ‘değersiz ücrete’ dayandırılmıyor mu?

“Ucuz emek-ucuz insan”

Modelimizin ilk ismine  in Modeli denilmi ti ya...  şte oradaki kast ucuz emek-ucuz insan dayana ıydı.

D n T  K tarımsal üretim fiyatlarını açıkladı.

16.12.2022

Geçen yıl 2,44 lira olan buğday bu yıl %166 artışla 6,51 liraya yükselmiş. Mısır 2,06 liradan 5,05 liraya, arpa ise 2,24 liradan 5,79 liraya çıkmış.

Ama burada dikkatimi çeken iki KURU var: Biri kuru nohut, diğeri ise kuru fasulye.

Kuru nohut fiyatı son bir yılda 8,61 liradan %134 artışla 20,18 liraya yükselmiş. Kuru fasulye ise 10,25 liradan %174 artışla 28,04 liraya çıkmış.

Buradaki fiyatların tarla fiyatı olduğunu peşinen belirtiyim. Yani raflarda bunları daha yüksek fiyata tüketiyoruz.

Bunları neden veriyorum?

Bu yaz aylarında burada yazılarımda olsun HalkTV ve/veya TV5'de olsun defalarca kuru fasulye ile TL'nin 'getiri' grafiğini paylaştım.

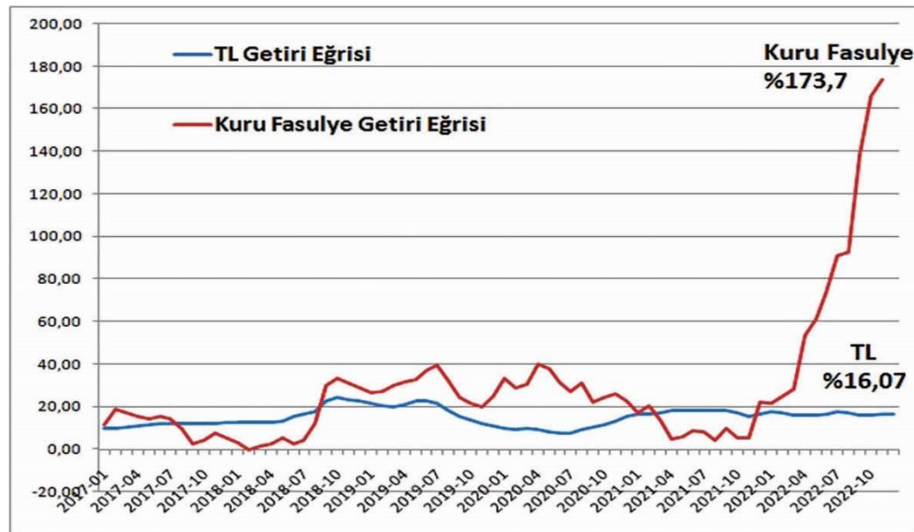
Kuru fasulye son bir yılda TL'nin nerede ise 10 katından fazla getiri sağlamış.

Hatta şunu ifade edeyim: Son 3 ayda kuru fasulye fiyatı %49,15 artışla TL'nin 3 yıllık kazancını kazandırmış oldu.

Düşünebiliyor musunuz? Kuru fasulyenin 3 aylık kazancı TL'nin 3 yıllık kazancına eşit geliyor.

Şimdi Başbakan iken Erdoğan'ın TL hakkında söylediklerine bakın: Tıpkı bayrak gibi ülkenin gücünü itibarını sergiler dediğimiz TL ne durumda?

Neredennn nereyeeee!

16 Aralık 2022, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Akşener-İmamoğlu tiyatrosu

Ekrem İmamoğlu'nun kendine açılan hakaret davasından 2 yıl 7 ay mahkûmiyet kararı alması, **Kemal Kılıçdaroğlu** tarafından panik, **İmamoğlu** tarafından ise sevinçle karşılandı.

Dün Berlin'e giden Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu**, acil olarak ilk uçakla geri döndü, ancak **Ekrem İmamoğlu**'nun **Meral Akşener**'le o neşeli fotoğrafı vermesine engel olamadı.

Yargıdan çıkan bir hapis kararını insanların sarılarak sevinçle karşılaması sahiden ilginç bir durum. Zaten bu ceza onun cumhurbaşkanı adayı olmasına engel değil. Bu karar **İmamoğlu**'nun siyasi geleceğini etkilemesi yönünden yok hükmünde.

SEVİNEN AK PARTİLİ YOK

Ancak **İmamoğlu** ve ekibi, bu karardan bir mağduriyet çıkarma gayreti içerisinde. Fakat unuttukları detay şu: **Tayyip Erdoğan**, İstanbul'a hizmet ederken şiir okuduğu için mahkûm oldu, **Ekrem İmamoğlu** ise hiçbir şey yapmazken hâkimlere hakaret ettiği için ceza aldı.

Dün CHP Milletvekili avukat **Ali Mahir Başarır**'ın **İmamoğlu** kararından önce yayınladığı bir video vardı. Videoda **Başarır**, "Hâkim çok iyi biridir; kendisine güveniyoruz, adil bir karar verecektir" diyordu. Dün CHP medyası ise koro halinde bu karardan Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ve AK Parti'yi sorumlu tutuyordu. **İmamoğlu** kararına sevinen tek bir AK Partili yoktu. Ama neredeyse bütün CHP'liler bu karara sevinip alkış tuttu. Tabii **Kemal Kılıçdaroğlu** hariç. Zira Saraçhane buluşmasının, altılı masanın **Kılıçdaroğlu**'na yaptığı bir darbe olduğunu söyleyenler hiç de az değil.

Ayrıca **Meral Akşener** ile **Ekrem İmamoğlu**'nun sevinç içerisinde sarmaş dolaş hallerinin ne kadar süreceği de belli değil. Zira **İmamoğlu** gibi siyasi hayatı iletişim kazaları ve beceriksizliklerle dolu ama egosu da bir o kadar tavan yapmış bir yerel yöneticinin bu lider imajını sürdürebilmesi çok mümkün görünmüyor.

Evet **İmamoğlu**, **Kılıçdaroğlu**'nun bir adım önüne geçti, ancak İstanbul'da kış yeni başlıyor. Ve bugüne kadar bütün rakiplerini başarıyla alt eden **Kılıçdaroğlu** ve ekibi hâlâ son sözü söylemedi.